KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.11.2011
KOM(2011) 810 wersja ostateczna

2011/0399 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020”- programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2011) 1427-tom 2}
{SEC(2011) 1428-tom 2}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Pakiet wniosków dotyczących programu „Horyzont 2020” jest w pełni zgodny ze strategią „Europa 2020”, w której badania naukowe i innowacje uznano za główne czynniki osiągnięcia celów związanych z inteligentnym i zrównoważonym wzrostem sprzyjającym włączeniu społecznemu. Składa się on z wniosków dotyczących programu ramowego „Horyzont 2020”, jednolitych zasad uczestnictwa i upowszechniania, jednolitego programu szczegółowego dotyczącego realizacji programu „Horyzont 2020”, jak również oddzielnego wniosku dotyczącego części programu „Horyzont 2020”, które odpowiadają traktatowi Euratom.

Program „Horyzont 2020” opracowano z myślą o wsparciu inicjatywy przewodniej strategii „Europa 2020”, jaką jest „Unia innowacji”[1], a podstawowym założeniem jego i niniejszych zasad jest przyjęcie znacznie bardziej strategicznego podejścia do badań naukowych i innowacji. Wszystkie instrumenty polityki i środki mają na celu wniesieniu wkładu w badania naukowe i innowacje oraz dalszy rozwój europejskiej przestrzeni badawczej, odznaczającej się swobodnym przepływem wiedzy, naukowców i technologii, a także przyspieszenie handlowego wykorzystania i upowszechniania innowacji na całym jednolitym rynku.

Zaproponowane zasady zaprojektowano w dwojakim celu:

– zapewnienia jednolitych i wystarczająco elastycznych ram regulacyjnych, które ułatwią uczestnictwo, zapewnią bardziej spójny zbiór instrumentów obejmujących zarówno badania naukowe, jak i innowacje, oraz wzmocnią oddziaływanie naukowe i gospodarcze, jednocześnie zapobiegając powielaniu i rozdrobnieniu;

– uproszczenia warunków i procedur z perspektywy uczestników, zapewniającego możliwie najbardziej efektywną realizację, przy uwzględnieniu potrzeby łatwego dostępu dla wszystkich uczestników.

Z myślą o stosowaniu powyższych reguł oraz dostosowaniu zasad uczestnictwa i upowszechniania do charakterystyki i celów nowego programu ramowego w zasadach wprowadzono następujące nowe elementy:

– zasady będą mieć zastosowanie do wszystkich części składowych programu „Horyzont 2020”, w tym do inicjatyw określonych w art. 185 i 187 TFUE, działań obecnie wchodzących w zakres programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji, a także działań EIT. Niezbędną elastyczność odpowiadającą zróżnicowanemu charakterowi działań w zakresie badań naukowych i innowacji zapewniają stosowne odstępstwa oraz umożliwienie określenia szczegółowych warunków uczestnictwa w programach prac;

[1] COM(2010) 546 wersja ostateczna z 6.10.2010.

– zasady uczestnictwa odnoszące się do finansowania Unii opierają się na zmienionym rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie reguł finansowych mających zastosowanie do budżetu rocznego Unii[2], które udoskonaliło sposób realizacji polityki Unii oraz zwiększyło jego efektywność;

– doprecyzowano i uproszczono przepisy finansowe odnoszące się do finansowania Unii w postaci dotacji. W związku z tym wprowadza się jednolitą stawkę finansowania dla każdego typu działania finansowanego w ramach programu „Horyzont 2020", bez różnicowania według uczestników. Zaproponowano również większe wykorzystanie kwot ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i skali kosztów jednostkowych;

– w przypadku kosztów bezpośrednich zasady przewidują szeroką akceptację praktyk w zakresie księgowania zwyczajowo stosowanych przez beneficjentów dotacji, podlegających minimalnej liczbie warunków granicznych. Umowa o udzielenie dotacji będzie zawierać dalsze przepisy w zakresie uproszczenia, umożliwiające beneficjentom zyskanie pewności prawnej w odniesieniu do kwalifikowalności kosztów zgłoszonych dla działań w ramach programu „Horyzont 2020". Przepisy w zakresie uproszczenia obejmą między innymi wyraźną definicję wymogów dotyczących rejestracji czasu oraz obiektywne wartości referencyjne w odniesieniu do rocznego efektywnego czasu pracy;

– przypadku kosztów pośrednich radykalnie uproszczono kalkulację, zwroty mają być dokonywane według stawki zryczałtowanej opartej na całkowitych bezpośrednich kwalifikowalnych kosztach uczestników, z możliwością deklarowania kosztów rzeczywiście poniesionych, która jest ograniczona do niekomercyjnych podmiotów prawnych;

– zasady mające zastosowanie do nowych form finansowania zapewniają większą elastyczność, np. zasady dotyczące nagród przyznawanych za osiągnięcie uprzednio określonych celów lub dotyczące przedkomercyjnych zamówień publicznych, a także zamówień na innowacyjne rozwiązania lub też zasady dotyczące instrumentów finansowych;

– ze względu na udowodnioną efektywność jako mechanizmu zabezpieczającego, funkcjonowanie funduszu gwarancyjnego dla uczestników, ustanowionego zgodnie z siódmym programem ramowym, zostanie przedłużone na cały okres realizacji programu „Horyzont 2020", przy czym jego zasady zostaną doprecyzowane oraz wprowadzona zostanie możliwość rozszerzenia go w celu objęcia ryzyka związanego z działaniami podejmowanymi w programie ramowym Euratomu;

– zasady dotyczące własności intelektualnej, wykorzystania i upowszechniania oparto na powszechnie uznawanych przepisach siódmego programu ramowego, wprowadzając dodatkowe usprawnienia i wyjaśnienia. Nowością jest szczególny nacisk położony na otwarty dostęp do publikacji badawczych, a ponadto umożliwiono eksperymenty z otwartym dostępem do innych wyników. Szerszy zakres i nowe systemy finansowania, a także potrzebę

[2] Dz.U. C […] z […], s. […]. .

elastyczności w tym obszarze zasad uwzględniono poprzez wprowadzenie możliwości ustanawiania w stosownych przypadkach dodatkowych lub szczegółowych przepisów. Przewidziano prawa dostępu dla Unii Europejskiej, a w zakresie badań w dziedzinie bezpieczeństwa także dla państw członkowskich.

Ponadto uczestnictwo w działaniach programu „Horyzont 2020" podmiotów prawnych mających siedzibę w państwach trzecich oraz organizacji międzynarodowych zostanie udoskonalone i będzie promowane zgodnie z celami współpracy międzynarodowej określonymi w Traktacie, w oparciu o wzajemne korzyści i z uwzględnieniem warunków uczestnictwa podmiotów z Unii Europejskiej w programach państw trzecich.

W przejrzystych i stabilnych ramach uczestnicy będą dysponować większą elastycznością pod względem określania najbardziej stosownych wewnętrznych mechanizmów realizacji swoich działań. Powinno to zachęcić do uczestnictwa wszystkie strony zainteresowane badaniami naukowymi, w tym małe jednostki badawcze, w szczególności MŚP, oraz ułatwić im takie uczestnictwo.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Podczas przygotowania wniosku w pełni uwzględniono odpowiedzi uzyskane podczas szeroko zakrojonych konsultacji społecznych przeprowadzonych na podstawie zielonej księgi „Jak zmienić wyzwania w możliwości: wspólne ramy strategiczne dla finansowania unijnego na rzecz badań naukowych i innowacji", COM(2011)48. Swoje poglądy wyraziła Rada Europejska, państwa członkowskie i szeroki wachlarz zainteresowanych stron reprezentujących przemysł, środowiska akademickie i społeczeństwo obywatelskie.

W trakcie konsultacji określono następujące przeszkody:

– Z perspektywy uczestnika najważniejsza jest złożoność procedur administracyjnych, a także obciążenie administracyjne.

– Uczestnicy uważają za bardzo kłopotliwe stosowanie różnych zbiorów zasad do poszczególnych programów Unii w zakresie badań naukowych i innowacji oraz zależy im na większej spójności zasad dotyczących różnych instrumentów.

– Ostatnia kwestia odnosi się do potrzeby wprowadzenia równowagi między ryzykiem a zaufaniem. Obecnie zbyt wiele procedur, zwłaszcza w zakresie kontroli finansowej, wydaje się mieć na celu wyłącznie zapewnienie bardzo niskiego poziomu ryzyka wystąpienia błędów, przez co jednak powstają mechanizmy kontroli postrzegane jako sztywne i nadmierne.

Podstawowe reguły określone niniejszymi zasadami poddano przeglądowi w drodze formalnej oceny skutków.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

1.1. Podstawa prawna

Zmierzając do osiągnięcia celów strategicznych, pakiet prawodawczy „Horyzont 2020” płynnie łączy działania w zakresie badań naukowych i innowacji.

Zasady uczestnictwa i upowszechniania będą się opierać na tytułach TFUE „Przemysł” oraz „Badania i rozwój technologiczny oraz przestrzeń kosmiczna” (art. 173, 183 i 188).

1.2. Zasady pomocniczości i proporcjonalności

Pakiet „Horyzont 2020” ma za zadanie maksymalizację wartości dodanej UE i jej oddziaływania, skupiając się na celach i działaniach, których nie mogą skutecznie realizować państwa członkowskie działające osobno. Zasady uczestnictwa i upowszechniania mają na celu ułatwienie wdrożenia wniosków zawartych w pakiecie „Horyzont 2020”, w związku z czym zastosowanie ma przedstawiona analiza pomocniczości.

Zapewniona jest zgodność z zasadą proporcjonalności, gdyż proponowane uproszczenie i racjonalizacja gwarantują, że działanie UE nie wykroczy poza minimum niezbędne dla osiągnięcia celów związanych z zagwarantowaniem realizacji programu „Horyzont 2020”.

2011/0399 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020”- programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”), w szczególności jego art. 173, 183 oraz art. 188 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[1],

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego[2],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzeniem [X] Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia [X] ustanawiającym „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji[3] przyjęto „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) (Horyzont 2020). Wspomniane rozporządzenie należy uzupełnić zasadami uczestnictwa i upowszechniania.

(2) Program „Horyzont 2020” powinien być realizowany z myślą o bezpośrednim wkładzie w osiągnięcie wiodącej pozycji w przemyśle, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Europie oraz powinien odzwierciedlać strategiczną wizję zawartą w komunikacie Komisji z dnia 6 października 2010 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Projekt przewodni strategii Europa 2020 - Unia innowacji”[4], w którym Komisja stawia sobie za cel radykalne uproszczenie dostępu uczestników.

---

1 Dz.U. C […] z […], s. […].
2 Dz.U. C […] z […], s. […].
3 Dz.U. C […] z […], s. […].
4 COM(2010) 546 wersja ostateczna z 6.10.2010.

(3) Program „Horyzont 2020” powinien wspierać tworzenie i funkcjonowanie europejskiej przestrzeni badawczej, w której będzie możliwy swobodny przepływ naukowców, wiedzy naukowej i technologii, poprzez wzmacnianie współpracy między Unią a jej państwami członkowskimi, zwłaszcza dzięki zastosowaniu spójnego zbioru zasad.

(4) Zasady uczestnictwa i upowszechniania powinny odpowiednio odzwierciedlać zalecenia Parlamentu Europejskiego, podsumowane w „Sprawozdaniu w sprawie uproszczeń w realizacji programów ramowych w zakresie badań naukowych”[5], oraz Rady, odnoszące się do uproszczenia administracyjnych i finansowych wymogów programów ramowych w zakresie badań naukowych. Zasady powinny zapewniać ciągłość środków upraszczających wprowadzonych już w decyzji nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczącej siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007-2013)[6] oraz dalsze postępy pod względem zmniejszania obciążenia administracyjnego dla beneficjentów i ograniczania złożoności przepisów finansowych, w celu zmniejszenia liczby błędów finansowych. W zasadach należy również należycie uwzględnić obawy i zalecenia środowiska naukowego przedstawione podczas debaty zainicjowanej komunikatem Komisji z dnia 29 kwietnia 2010 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „O uproszczeniach w realizacji programów ramowych w zakresie badań naukowych”[7] oraz przygotowaną później zieloną księgą z dnia 9 lutego 2011 r. „Jak zmienić wyzwania w możliwości: wspólne ramy strategiczne dla finansowania unijnego na rzecz badań naukowych i innowacji”. Wspólne ramy strategiczne dla finansowania unijnego na rzecz badań naukowych i innowacji”[8].

(5) W celu zapewnienia spójności z innymi programami finansowania Unii, program „Horyzont 2020” należy realizować zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr XX/XX Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia XX/XX r. w sprawie reguł finansowych mających zastosowanie do budżetu rocznego Unii[9] oraz z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr X/X z dnia […] r. zmieniającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia finansowego[10].

(6) Zintegrowane podejście należy zapewnić poprzez połączenie działań objętych siódmym programem ramowym w zakresie badań i programem ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji oraz działań Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT), co pozwoli na ułatwienie uczestnictwa, zapewni bardziej spójny zbiór instrumentów i zwiększy oddziaływanie naukowe oraz gospodarcze, jednocześnie zapobiegając powielaniu i rozdrobnieniu. Należy stosować wspólne zasady w celu zapewnienia spójnych ram, mogących ułatwić uczestnictwo w programach otrzymujących wkład finansowy Unii z budżetu programu „Horyzont 2020”, w tym udział w programach zarządzanych przez EIT, wspólnych

---

5 Sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii z dnia 6 października 2010 r., sprawozdawca: Maria da Graça Carvalho, P7 TA(2010)0401.

6 Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

7 COM(2010) 187.

8 COM(2011) 48.

9 Dz.U. L z , s. .

10 Dz.U. L z , s. .

przedsiębiorstwach lub dowolnych innych strukturach określonych w art. 187 TFUE bądź uczestnictwo w programach organizowanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 185 TFUE. Należy jednak zapewnić elastyczność pod względem przyjmowania szczegółowych zasad, jeśli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami odnośnych działań oraz za zgodą Komisji.

(7) W działaniach wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia należy przestrzegać praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Działania takie powinny być zgodne z wszelkimi obowiązkami prawnymi oraz zasadami etyki, obejmującymi unikanie plagiatu.

(8) Zgodnie z celami współpracy międzynarodowej, określonymi w art. 180 i 186 TFUE, należy promować uczestnictwo podmiotów prawnych mających siedziby w państwach trzecich oraz organizacji międzynarodowych. Wdrożenie tych zasad powinno być zgodne ze środkami podjętymi na mocy art. 75 i 215 TFUE oraz z prawem międzynarodowym. Ponadto wdrożenie zasad powinno należycie uwzględniać warunki uczestnictwa podmiotów z Unii w programach państw trzecich.

(9) Zasady uczestnictwa i upowszechniania powinny stanowić spójne, kompleksowe i przejrzyste ramy zapewniające możliwie najsprawniejszą realizację, przy uwzględnieniu potrzeby łatwego dostępu dla wszystkich uczestników, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez uproszczone procedury. Pomoc finansowa Unii mogłaby przyjąć różne formy.

(10) Przetwarzanie poufnych danych i informacji niejawnych powinno podlegać wszystkim odpowiednim przepisom Unii, w tym wewnętrznym przepisom instytucji, takim jak decyzja Komisji 2001/844/WE, EWWiS, Euratom z dnia 29 listopada 2001 r. zmieniająca jej regulamin wewnętrzny[11], określająca przepisy dotyczące bezpieczeństwa informacji niejawnych Unii Europejskiej.

(11) Konieczne jest ustanowienie minimalnych warunków uczestnictwa, zarówno na poziomie ogólnym, jak i w odniesieniu do specyfiki działań prowadzonych w ramach programu „Horyzont 2020”. W szczególności należy ustanowić zasady dotyczące liczby uczestników i ich miejsca prowadzenia działalności. W przypadku działania bez uczestnictwa podmiotu mającego siedzibę w państwie członkowskim, należy dążyć do osiągnięcia celów określonych w art. 173 i 179 TFUE.

(12) Należy ustanowić warunki przyznawania finansowania Unii dla uczestników działań w ramach programu „Horyzont 2020”. W celu zmniejszenia złożoności obowiązujących przepisów w zakresie finansowania oraz zapewnienia większej elastyczności w realizacji projektu, należy przyjąć uproszczony system zwrotu kosztów przewidujący większe wykorzystanie kwot ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i skali kosztów jednostkowych. Do celów uproszczenia należy stosować jednolitą stawkę zwrotu kosztów w odniesieniu do każdego typu działania, bez różnicowania według typu uczestnika.

(13) Konkretne wyzwania w dziedzinie badań naukowych i innowacji należy rozwiązać poprzez nowe formy finansowania, takie jak nagrody, przedkomercyjne zamówienia

---

[11] Dz.U. L 317 z 3.12.2001, zmieniona decyzją 2006/548/WE, Euratom (Dz.U. L 215 z 5.8.2006).

publiczne i zamówienia na innowacyjne rozwiązania, wymagające szczegółowych przepisów.

(14) Aby zapewnić równe szanse dla wszystkich przedsiębiorstw działających na rynku wewnętrznym, środki finansowe w ramach programu Horyzont 2020 należy opracować w taki sposób, aby były zgodne z zasadami pomocy państwa, tak aby zagwarantować efektywność wydatków publicznych i zapobiec zakłóceniom na rynku takim jak wypieranie finansowania prywatnego, tworzenie nieskutecznych struktur rynkowych lub utrzymywanie niewydajnych przedsiębiorstw.

(15) Należy chronić interesy finansowe Unii poprzez zastosowanie proporcjonalnych środków w całym cyklu wydatkowania.

(16) Fundusz gwarancyjny dla uczestników ustanowiony rozporządzeniem (WE) nr 1906/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiającym zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych w działaniach prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego oraz zasady upowszechniania wyników badań (2007-2013)[12] oraz zarządzany przez Komisję, okazał się ważnym mechanizmem zabezpieczającym, zmniejszającym ryzyko związane z kwotami należnymi i niezwróconymi przez uchybiających zobowiązaniom uczestników. Należy zatem ustanowić nowy fundusz gwarancyjny dla uczestników („fundusz"). W celu zapewnienia skuteczniejszego zarządzania oraz lepszego uwzględnienia ryzyka uczestników, fundusz powinien obejmować działania realizowane w ramach programu ustanowionego decyzją nr 1982/2006/WE, programu ustanowionego decyzją Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczącą siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2007–2011)[13], programu ustanowionego decyzją Rady […] z dnia X 2011 r. ustanawiającą program ramowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2012-2013) oraz działania realizowane na mocy rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020"] i rozporządzenia Rady (Euratom) nr XX/XX dotyczącego programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej 2014-2018) uzupełniającego program „Horyzont 2020" – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji [„Euratom H2020"][14]. Fundusz nie powinien obejmować programów zarządzanych przez organy inne, niż organy Unii.

(17) W celu zwiększenia przejrzystości należy opublikować nazwiska ekspertów, którzy wspomogli Komisję lub stosowne organy finansujące w realizacji niniejszego rozporządzenia. Jeżeli publikacja nazwiska zagrażałaby bezpieczeństwu lub integralności eksperta lub stanowiłaby nieuzasadnione naruszenie jego prywatności, Komisja lub organy finansujące powinny mieć możliwość powstrzymania się od publikacji nazwiska.

(18) Dane osobowe dotyczące ekspertów powinny być przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych

---

12 Dz.U. L 391 z 30.12.2006, s. 1.
13 Dz.U. L 54 z 22.2.2007, s. 21.
14 Dz.U. L z , s. .

osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych[15].

(19) Należy ustanowić przepisy dotyczące wykorzystania i upowszechniania wyników w celu zapewnienia stosownej ochrony, wykorzystania i upowszechniania tych wyników przez uczestników, w szczególności w odniesieniu do możliwości dodatkowych warunków wykorzystania w dziedzinach o strategicznym znaczeniu dla Europy.

(20) Z uwagi na kwestie pewności prawnej i jasności, rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 powinno utracić moc.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Tytuł I
PRZEPISY WPROWADZAJĄCE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie określa szczegółowe zasady uczestnictwa w działaniach pośrednich podejmowanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr XX/XX Parlamentu Europejskiego i Rady [„Horyzont 2020”], w tym zasady uczestnictwa w działaniach pośrednich finansowanych przez organy finansujące zgodnie z art. 9 ust. 2 tego rozporządzenia.

   Niniejsze rozporządzenie określa również zasady dotyczące upowszechniania wyników.

2. Z zastrzeżeniem przepisów szczegółowych określonych w niniejszym rozporządzeniu, zastosowanie mają stosowne przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe] oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie delegowane].

3. Organ finansujący może ustanowić przepisy odbiegające od przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu lub rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe], jeżeli przewiduje to akt podstawowy lub, z zastrzeżeniem zgody Komisji, wymagają tego jego szczególne potrzeby operacyjne.

4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do działań bezpośrednich prowadzonych przez Wspólne Centrum Badawcze (JRC).

Artykuł 2

Definicje

[15] Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1.

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

(1) „*prawa dostępu*” oznaczają prawa do korzystania z wyników lub istniejącej wiedzy na warunkach określonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

(2) „*podmiot powiązany*” oznacza każdy podmiot prawny znajdujący się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą uczestnika lub pod tą samą bezpośrednią lub pośrednią kontrolą, co uczestnik bądź też każdy podmiot prawny bezpośrednio lub pośrednio kontrolujący uczestnika;

(3) „*państwo stowarzyszone*” oznacza państwo trzecie, które jest stroną umowy międzynarodowej z Unią, określone w art. 7 rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”];

(4) „*istniejąca wiedza*” oznacza wszelkie dane, know-how lub informacje, bez względu na ich formę lub charakter, a także wszelkie prawa, takie jak prawa własności intelektualnej, które (i) znajdują się w posiadaniu uczestników przed ich przystąpieniem do działania oraz (ii) są określone przez uczestników zgodnie z art. 42;

(5) „*akt podstawowy*” oznacza akt prawny przyjęty przez instytucje Unii w formie rozporządzenia, dyrektywy lub decyzji w rozumieniu art. 288 TFUE, ustanawiający podstawę prawną dla działania;

(6) „*działania koordynacyjne i wspierające*” oznaczają działanie składające się przede wszystkim ze środków towarzyszących, takie jak upowszechnianie, podnoszenie świadomości i komunikacja, tworzenie sieci kontaktów, usługi wsparcia lub koordynacji, dialog polityczny i wzajemne uczenie się oraz badania, w tym badania projektowe na potrzeby nowej infrastruktury;

(7) „*upowszechnianie*” oznacza publiczne ujawnienie wyników przy wykorzystaniu wszelkich stosownych środków (inaczej niż w rezultacie ochrony lub wykorzystania wyników), w tym poprzez publikację w dowolnym medium;

(8) „*organ finansujący*” oznacza organ lub władzę, inną niż Komisja, której Komisja powierzyła zadania związane z realizacją budżetu zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”];

(9) „*międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim*” oznacza organizację międzynarodową, której większość członków stanowią państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone i której głównym celem jest wspieranie współpracy naukowej i technologicznej w Europie;

(10) „*podmiot prawny*” oznacza przedsiębiorstwa, ośrodki badawcze i uniwersytety, obejmujące każdą osobę fizyczną lub osobę prawną utworzoną na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną oraz zdolność do czynności prawnych;

(11) „*uczestnik*” oznacza każdy podmiot prawny realizujący działanie lub część działania na mocy rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”], mający prawa i obowiązki w stosunku do Unii lub innego organu finansującego zgodnie z warunkami niniejszego rozporządzenia;

(12) „*dotacja na współfinansowanie programu*” oznacza działanie finansowane poprzez dotację, której głównym celem jest uzupełnianie indywidualnych zaproszeń lub programów finansowanych przez podmioty prawne inne niż organy Unii, zarządzające programami badawczymi i innowacyjnymi;

(13) „*przedkomercyjne zamówienia publiczne*” oznaczają zamawianie usług badawczych i rozwojowych obejmujące podział ryzyka i korzyści na warunkach rynkowych oraz rozwój konkurencyjny w etapach, przy czym etap badań i rozwoju jest oddzielony od etapu komercyjnego rozpowszechniania produktów końcowych*;*

(14) „*zamówienia publiczne na innowacyjne rozwiązania*” oznaczają zamówienia, w których instytucje zamawiające odgrywają rolę pierwszego nabywcy innowacyjnych towarów i usług, które nie są jeszcze dostępne komercyjnie na dużą skalę, przy czym to podejście może obejmować badania zgodności*;*

(15) „*wyniki*” oznaczają wszelkie dane, wiedzę i informacje, bez względu na ich formę lub charakter, niezależnie od tego, czy mogą być one chronione, czy nie, powstałe podczas działania, a także wszelkie powiązane prawa, w tym prawa własności intelektualnej;

(16) „*program prac*” oznacza dokument przyjęty przez Komisję dla celów realizacji programu szczegółowego zgodnie z art. 5 decyzji Rady nr XX/XX/UE [program szczegółowy H2020];

(17) „*plan prac*” oznacza dokument podobny do programu prac Komisji przyjęty przez organy finansujące, którym powierzono realizację części programu „Horyzont 2020” zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”].

2. Dla celów ust. 1 pkt (2) kontrola może przyjąć dowolną z form określonych w art. 7.

3. Dla celów niniejszego rozporządzenia podmiot nieposiadający osobowości prawnej na mocy stosownych przepisów krajowych uważa się za podmiot prawny pod warunkiem, że spełniono warunki określone w rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe].

4. Do celów niniejszego rozporządzenia za organy finansujące nie uważa się odbiorców dotacji.

5. Dla celów ust. 1 pkt 12 działania mogą obejmować również działania uzupełniające takie jak tworzenie sieci kontaktów i koordynacja programów w różnych państwach.

Artykuł 3

Poufność

Z zastrzeżeniem warunków określonych w umowach, decyzjach lub kontraktach wykonawczych, zachowuje się poufność wszelkich danych, wiedzy oraz informacji przekazywanych w ramach działania jako poufne, z należytym uwzględnieniem wszelkich przepisów dotyczących ochrony informacji niejawnych.

Artykuł 4

Udostępniane informacje

1. Bez uszczerbku dla art. 3, Komisja na żądanie udostępnia instytucjom i organom Unii, każdemu państwu członkowskiemu lub państwu stowarzyszonemu wszelkie posiadane przez nią użyteczne informacje dotyczące wyników osiągniętych przez uczestnika, który otrzymał finansowanie Unii, pod warunkiem spełnienia obu następujących warunków:

   a) odnośne informacje są istotne z punktu widzenia polityki publicznej;

   b) uczestnicy nie przedstawili należycie uzasadnionych i wystarczających powodów nieudostępnienia odnośnych informacji.

   W przypadku działań związanych z działaniem „Bezpieczne społeczeństwa" w ramach celu szczegółowego „Integracyjne, innowacyjne i bezpieczne społeczeństwa" Komisja może udostępniać instytucjom i organom Unii lub organom krajowym państw członkowskich wszelkie posiadane przez nią użyteczne informacje dotyczące wyników osiągniętych przez uczestnika, który otrzymał finansowanie Unii.

2. Udostępnienie informacji zgodnie z ust. 1 nie przenosi praw ani zobowiązań Komisji lub uczestników na odbiorcę informacji. O ile jednak takie informacje nie zostaną upublicznione lub udostępnione publicznie przez uczestników bądź nie zostaną przekazane Komisji bez zastrzeżeń dotyczących poufności, odbiorca informacji traktuje je jako poufne. W odniesieniu do informacji niejawnych stosuje się zasady Komisji dotyczące bezpieczeństwa.

Tytuł II
ZASADY UCZESTNICTWA

Rozdział I
PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 5

Formy finansowania

Zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr XX/2012 [„Horyzont 2020"], finansowanie może przyjąć jedną lub kilka form przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe], w szczególności dotacji, nagród, zamówień publicznych i instrumentów finansowych.

Artykuł 6

Podmioty prawne mogące uczestniczyć w działaniach

1. Wszelkie podmioty prawne, bez względu na siedzibę, oraz organizacje międzynarodowe mogą uczestniczyć w działaniu, pod warunkiem spełnienia warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu, a także ewentualnych warunków określonych w odnośnym programie lub planie prac.

2. Stosowny program prac może ograniczać uczestnictwo podmiotów prawnych posiadających siedzibę w państwach trzecich w programie „Horyzont 2020" lub jego częściach, jeżeli warunki uczestnictwa podmiotów prawnych z państw członkowskich w programach badawczych i innowacyjnych państwa trzeciego uznaje się za szkodliwe dla interesów Unii.

3. Stosowny program lub plan prac może wykluczać podmioty, które nie są w stanie dostarczyć satysfakcjonujących gwarancji bezpieczeństwa, w tym w odniesieniu do poświadczenia bezpieczeństwa osobowego pracowników, jeżeli jest to uzasadnione względami ochrony.

4. JRC może uczestniczyć w działaniach z zachowaniem tych samych praw i obowiązków, co podmiot prawny mający siedzibę w państwie członkowskim.

Artykuł 7

Niezależność

1. Dwa podmioty prawne uważa się za niezależne od siebie, jeżeli żaden z nich nie znajduje się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą drugiego ani pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą tej samej osoby trzeciej.

2. Do celów ust. 1 kontrola może, w szczególności, przyjąć jedną z następujących form:

   a) bezpośrednie lub pośrednie posiadanie udziału przekraczającego 50 % wartości nominalnej wyemitowanego kapitału zakładowego przedmiotowego podmiotu prawnego lub posiadanie większości praw głosu akcjonariuszy lub wspólników tego podmiotu;

   b) bezpośrednie lub pośrednie posiadanie faktycznych lub wynikających z prawa uprawnień decyzyjnych w przedmiotowym podmiocie prawnym.

3. Następujących związków między podmiotami prawnymi nie uważa się jednak za ustanawiające stosunek kontroli:

   a) ta sama publiczna spółka inwestycyjna, ten sam inwestor instytucjonalny lub ta sama spółka kapitału podwyższonego ryzyka posiada bezpośredni lub pośredni udział przekraczający 50 % wartości nominalnej wyemitowanego kapitału zakładowego lub większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników;

   b) właścicielem przedmiotowych podmiotów prawnych lub podmiotem sprawującym nadzór nad nimi jest ten sam organ publiczny.

Rozdział II
DOTACJE

SEKCJA I
PROCEDURA UDZIELANIA DOTACJI

Artykuł 8

Warunki udziału

1. Spełnione muszą być następujące warunki minimalne:

   a) w działaniu biorą udział co najmniej trzy podmioty prawne;

   b) każdy z podmiotów musi mieć siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym;

   c) dwa z podmiotów nie mogą mieć siedziby w tym samym państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym;

   d) wszystkie trzy podmioty prawne muszą być od siebie niezależne w rozumieniu art. 7.

2. Do celów ust. 1, jeżeli jednym z uczestników jest JRC, międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim lub podmiot utworzony na mocy prawa unijnego, uważa się, że taki podmiot ma siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym innym niż jakiekolwiek państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, w którym siedzibę ma inny uczestnik tego samego działania.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w przypadku działań w zakresie badań pionierskich Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERBN), instrumentu MŚP, dotacji na współfinansowanie działania oraz w uzasadnionych przypadkach określonych w programie lub planie prac, minimalnym warunkiem jest udział jednego podmiotu prawnego mającego siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w przypadku działań koordynacyjnych i wspierających oraz działań w zakresie szkoleń i mobilności, minimalnym warunkiem jest udział jednego podmiotu prawnego.

5. Programy lub plany prac mogą określać dodatkowe warunki odpowiadające szczególnym wymogom polityki lub charakterowi i celom działania, w tym m.in. warunki odnoszące się do liczby uczestników, typu uczestników i siedziby.

Artykuł 9

Kwalifikowanie do finansowania

1. Do finansowania Unii kwalifikują się następujący uczestnicy:

   a) każdy podmiot prawny mający siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym bądź utworzony na mocy prawa Unii;

   b) każda międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim;

   c) każdy podmiot prawny mający siedzibę w państwie trzecim określonym w programie prac.

2. W przypadku uczestnictwa organizacji międzynarodowej lub uczestnictwa podmiotu prawnego mającego siedzibę w państwie trzecim, które nie są uprawnione do otrzymywania finansowania zgodnie z ust. 1, finansowanie Unii może zostać przyznane pod warunkiem spełnienia co najmniej jednego z poniższych warunków:

   a) uczestnictwo uważa się za istotne dla realizacji działania przez Komisję lub odnośny organ finansujący;

   b) takie finansowanie przewidziano w dwustronnej umowie o współpracy naukowej i technologicznej lub w innej umowie zawartej między Unią a organizacją międzynarodową lub, w przypadku podmiotów mających siedziby w państwach trzecich, państwem, w którym podmiot prawny ma swoją siedzibę.

Artykuł 10

Zaproszenia do składania wniosków

Bez uszczerbku dla innych przypadków przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe] oraz w rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie delegowane], zaproszenia do składania wniosków nie są publikowane dla działań koordynacyjnych i wspierających oraz dotacji na współfinansowanie działania, prowadzonych przez podmioty prawne określone w programach prac, pod warunkiem, że działanie nie jest objęte zakresem zaproszenia do składania wniosków.

Artykuł 11

Wspólne zaproszenia z państwami trzecimi lub z organizacjami międzynarodowymi

1. W celu wspólnego finansowania działań można ogłaszać wspólne zaproszenia do składania wniosków z państwami trzecimi lub z ich organizacjami naukowymi i technologicznymi oraz agencjami lub z organizacjami międzynarodowymi. Ocena i wybór wniosków będą się odbywać w drodze uzgodnionych wspólnych procedur oceny i wyboru. Takie procedury oceny i wyboru muszą gwarantować zgodność z zasadami określonymi w tytule VI rozporządzenia (UE) XX/2012 [rozporządzenie finansowe] oraz angażować zrównoważoną grupę niezależnych ekspertów wyznaczonych przez każdą ze stron.

2. Podmioty prawne otrzymujące finansowanie Unii zawierają umowę o udzielenie dotacji z Unią lub stosownym organem finansującym. Umowa ta o udzielenie dotacji

obejmuje opis prac, które mają zostać wykonane przez tych uczestników oraz przez uczestniczące podmioty prawne z zaangażowanych państw trzecich.

3. Podmioty prawne otrzymujące finansowanie Unii zawierają umowę o koordynacji z uczestniczącymi podmiotami prawnymi otrzymującymi finansowanie z odnośnych państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.

Artykuł 12

Wnioski

1. W stosownych przypadkach wnioski obejmują projekt planu wykorzystania i upowszechniania wyników.

2. Wszystkie wnioski o finansowanie badań przy wykorzystaniu ludzkich zarodkowych komórek macierzystych zawierają w stosownych przypadkach informacje dotyczące środków w zakresie zezwoleń i kontroli, jakie zostaną podjęte przez właściwe organy państw członkowskich, jak również informacje dotyczące zatwierdzeń w zakresie zgodności z zasadami etycznymi, które zostaną udzielone. Instytucje, organizacje i naukowcy podlegają rygorystycznemu systemowi zezwoleń i kontroli w zakresie pozyskiwania ludzkich zarodkowych komórek macierzystych, zgodnie z ramami prawnymi zainteresowanych państw członkowskich.

3. Wniosek naruszający podstawowe zasady etyczne lub powiązane właściwe przepisy, lub niespełniający warunków określonych w decyzji nr XX/XX/UE [program szczegółowy], programie lub planie prac lub w zaproszeniu do składania wniosków, może zostać w każdym momencie wykluczony z procedury oceny, wyboru i przyznawania.

Artykuł 13

Ocena etyczna

Komisja systematycznie prowadzi ocenę etyczną wniosków obejmujących kwestie etyczne. Podczas oceny weryfikuje się poszanowanie zasad etycznych i przepisów oraz, w przypadku badań prowadzonych poza Unią, weryfikuje się, czy te same badania byłyby dozwolone w państwie członkowskim.

Artykuł 14

Kryteria wyboru i udzielania

1. Oceny złożonych wniosków dokonuje się w oparciu o następujące kryteria udzielania:

   a) doskonałość;

   b) oddziaływanie;

   c) jakość i skuteczność realizacji.

2. Do wniosków dotyczących działań w zakresie badań pionierskich ERBN zastosowanie ma wyłączne kryterium doskonałości.

3. W programie lub planie prac określa się dalsze informacje dotyczące stosowania kryteriów udzielania określonych w ust. 1, a także określa się wagi i progi.

4. Wnioski klasyfikuje się w kolejności odpowiadającej wynikom oceny. Na podstawie tej klasyfikacji dokonuje się wyboru.

5. Komisja lub stosowny organ finansujący weryfikuje z wyprzedzeniem zdolność finansową wyłącznie w przypadku koordynatorów, jeżeli kwota finansowania Unii na działanie, którego dotyczy wniosek, jest równa 500 000 EUR lub wyższa, chyba że na podstawie dostępnych informacji istnieją uzasadnione wątpliwości co do zdolności finansowej koordynatora lub innych uczestników.

6. Nie weryfikuje się zdolności finansowej w przypadku podmiotów prawnych, których zdolność gwarantuje państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, ani w przypadku instytucji szkolnictwa wyższego i średniego.

Artykuł 15

Procedura przeglądu oceny

1. Komisja lub stosowny organ finansujący stosuje procedurę przeglądu oceny w przypadku wnioskodawców, którzy uważają, że ocena ich wniosków nie została przeprowadzona zgodnie z procedurami określonymi w niniejszych zasadach, stosownym programie lub planie prac i w zaproszeniu do składania wniosków.

2. Wniosek dotyczący przeglądu jest związany z konkretnym wnioskiem oraz zostaje złożony przez koordynatora wniosku w ciągu 30 dni od dnia, w którym Komisja lub stosowny organ finansujący poinformowały koordynatora o wynikach oceny.

3. Komisja lub stosowny organ finansujący są odpowiedzialni za zbadanie wniosku. Czynność ta obejmuje tylko aspekty proceduralne oceny, nie zaś kwestie merytoryczne wniosku.

4. Komitet ds. przeglądu oceny, w którego skład wchodzą pracownicy Komisji lub stosownego organu finansującego wydaje opinię na temat aspektów proceduralnych procesu oceny. Przewodniczy mu urzędnik Komisji lub stosownego organu finansującego z departamentu innego, niż departament odpowiedzialny za zaproszenie do składania wniosków. Komitet może zalecić:

   a) ponowną ocenę wniosku;

   b) potwierdzenie pierwotnej opinii.

5. Na podstawie tego zalecenia Komisja lub stosowny organ finansujący wydaje opinię i powiadamia koordynatora wniosku.

6. Procedura przeglądu nie powoduje opóźnienia dla procesu wyboru wniosków niepodlegających przeglądowi.

7. Procedura przeglądu nie wyklucza podjęcia przez uczestnika wszelkich innych działań zgodnie z prawem Unii.

Artykuł 16

Umowa o udzielenie dotacji

1. Komisja lub stosowny organ finansujący zawiera z uczestnikami umowę o udzielenie dotacji.

2. Umowa o udzielenie dotacji określa prawa i obowiązki uczestników, Komisji lub stosownych organów finansujących. Określa ona również prawa i obowiązki podmiotów prawnych, które stały się uczestnikami podczas realizacji działania.

3. Umowa o udzielenie dotacji może określać prawa i obowiązki uczestników w zakresie praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania, dodatkowe do praw i obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

4. W stosownych przypadkach umowa o udzielenie dotacji uwzględnia ogólne zasady zawarte w zaleceniu Komisji w sprawie Europejskiej karty naukowca oraz w Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych[16].

5. Umowa o udzielenie dotacji zawiera, w stosownych przypadkach, przepisy zapewniające poszanowanie zasad etyki, w tym przewidujące ustanowienie niezależnej komisji etycznej oraz prawo Komisji do przeprowadzania audytu w zakresie etyki.

6. Poszczególne dotacje na działania mogą stanowić część partnerstwa ramowego zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe] i rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie delegowane].

Artykuł 17

Decyzje o udzieleniu dotacji

W stosownych przypadkach Komisja, zgodnie z art. X rozporządzenia (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe], lub stosowny organ finansujący, może, zamiast zawierania umów o udzielenie dotacji, przyjąć decyzje o udzieleniu dotacji. Stosuje się do nich odpowiednio przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące umów o udzielenie dotacji.

Artykuł 18

Bezpieczny system elektroniczny

Komisja lub stosowny organ finansujący może ustanowić bezpieczny system elektroniczny wymiany informacji z uczestnikami. Dokumenty złożone za pośrednictwem tego systemu, w tym umowy o udzielenie dotacji, uznaje się za oryginalny dokument, w przypadku

---

16 COM(2005) 576 wersja ostateczna z 11.3.2005.

zastosowania identyfikacji użytkownika i hasła przedstawiciela uczestnika. Taka identyfikacja stanowi podpis przedmiotowego dokumentu.

SEKCJA II
REALIZACJA

Artykuł 19

Realizacja działania

1. Uczestnicy realizują działanie zgodnie ze wszystkimi warunkami i obowiązkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe], rozporządzeniu (UE) nr [rozporządzenie delegowane], decyzji nr XX/XX/UE [program szczegółowy], programie lub planie prac, zaproszeniu do składania wniosków i umowie o udzielenie dotacji.

2. Uczestnicy nie mogą podejmować żadnych zobowiązań niezgodnych z umową o udzielenie dotacji. Jeśli uczestnik nie wypełnia swoich zobowiązań dotyczących realizacji działania od strony technicznej, pozostali uczestnicy wypełniają zobowiązania bez dodatkowego wkładu finansowania Unii, chyba że Komisja lub organ finansujący wyraźnie zwolni ich z tego obowiązku. Odpowiedzialność finansowa każdego z uczestników jest ograniczona do jego własnego zadłużenia, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących funduszu. Uczestnicy zapewniają, aby Komisja lub organ finansujący byli informowani o wszelkich zdarzeniach, które mogą mieć wpływ na realizację działania lub na interes Unii.

3. Uczestnicy realizują działanie i podejmują w tym celu wszystkie konieczne i uzasadnione kroki. Dysponują właściwymi zasobami w zakresie i czasie niezbędnym do realizacji działania. Jeśli jest to niezbędne dla realizacji działania, mogą zlecić osobom trzecim, w tym podwykonawcom, realizację niektórych elementów działania lub mogą wykorzystać zasoby udostępnione przez osoby trzecie w postaci wkładu niepieniężnego, zgodnie z warunkami określonymi w umowie o udzielenie dotacji. Uczestnik zachowuje wyłączną odpowiedzialność wobec Komisji lub odnośnego organu finansującego oraz wobec pozostałych uczestników za wykonane prace.

4. Zlecenie podwykonawstwa na realizację niektórych elementów działania jest ograniczone do przypadków przewidzianych w umowie o udzielenie dotacji.

5. Osoby trzecie inne niż podwykonawcy mogą wykonywać część prac uczestnika w ramach działania, pod warunkiem wskazania takich osób trzecich i wykonywanych przez nie prac w umowie o udzielenie dotacji.

   Koszty poniesione przez takie osoby trzecie można przyjąć jako kwalifikowalne, jeśli osoba trzecia spełnia następujące stosowane razem warunki:

   a) kwalifikowałaby się do finansowania, gdyby była uczestnikiem;

   b) jest stowarzyszona lub powiązana z uczestnikiem w ramach struktury prawnej obejmującej współpracę nieograniczoną do projektu;

c) jest określona w umowie o udzielenie dotacji;

d) przestrzega zasad mających zastosowanie do uczestnika na mocy umowy o udzielenie dotacji w odniesieniu do kwalifikowalności kosztów i kontroli wydatków.

6. Osoby trzecie mogą także udostępniać uczestnikowi zasoby poprzez wkład niepieniężny w działanie. Koszty poniesione przez osoby trzecie w odniesieniu do wkładu niepieniężnego udostępnianego nieodpłatnie kwalifikują się do finansowania pod warunkiem, że spełniają warunki określone w umowie o udzielenie dotacji.

7. Działanie może obejmować wsparcie finansowe dla osób trzecich zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe] oraz rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie delegowane]. Kwoty, o których mowa w art. [127 ust. 2 lit. c)] rozporządzenia (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe] mogą zostać przekroczone, jeżeli jest to niezbędne dla osiągnięcia celu działania.

8. Działanie prowadzone przez uczestników stanowiących instytucje zamawiające w rozumieniu dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/17/WE[17], 2004/18/WE[18] i 2009/81/WE[19] mogą obejmować lub mieć na celu przedkomercyjne zamówienia publiczne lub zamówienia na innowacyjne rozwiązania, jeżeli są one przewidziane w programie lub planie prac i wymagane dla jego realizacji. W takim przypadku przepisy określone w art. 35 ust. 2 i w art. 49 ust. 2 i 3 mają zastosowanie do procedur udzielania zamówień prowadzonych przez uczestników.

9. Uczestnicy przestrzegają przepisów prawa krajowego, regulacji i zasad etycznych państw, w których prowadzone są działania. W stosownych przypadkach uczestnicy muszą uzyskać przed rozpoczęciem działania zgodę właściwych krajowych lub lokalnych komisji etycznych.

10. Prace z wykorzystaniem zwierząt są prowadzone zgodnie z art. 13 TFUE oraz przestrzegają obowiązku zastępowania, ograniczania i udoskonalania wykorzystania zwierząt do celów naukowych zgodnie prawem Unii, a w szczególności z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/UE[20].

Artykuł 20

Konsorcjum

1. Członkowie konsorcjum pragnący uczestniczyć w działaniu wyznaczają jednego spośród nich na koordynatora, który jest wskazany w umowie o udzielenie dotacji.

2. Członkowie konsorcjum uczestniczący w działaniu zawierają umowę wewnętrzną (umowę konsorcyjną), z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków

---

17 Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.
18 Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114.
19 Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.
20 Dz.U. L 276 z 20.10.2010, s. 33.

przewidzianych w programie lub planie prac lub zaproszeniu do składania wniosków.

3. Konsorcjum może zaproponować dodanie lub usunięcie uczestnika zgodnie ze stosownymi przepisami umowy o udzielenie dotacji, pod warunkiem, że zmiana ta jest zgodna z zasadami uczestnictwa, nie ma negatywnego wpływu na realizację działania i nie jest sprzeczna z zasadą równego traktowania.

SEKCJA III
FORMY DOTACJI I PRZEPISY DOTYCZĄCE FINANSOWANIA

Artykuł 21

Formy dotacji

Dotacje mogą przyjmować dowolną formę przewidzianą w art. [116] rozporządzenia (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe].

Artykuł 22

Finansowanie działania

1. Kwota finansowania działania nie przekracza wysokości całkowitych kwalifikowanych kosztów pomniejszonych o wpływy z działania.

2. Za wpływy z działania uznaje się:

   a) zasoby udostępnione nieodpłatnie przez osoby trzecie uczestnikom poprzez transfer finansowy lub wkład niepieniężny, pod warunkiem, że zostały one przeznaczone przez osobę trzecią wyraźnie na użytek działania;

   b) dochód wytworzony przez działanie, z wyjątkiem dochodu wytworzonego w wyniku wykorzystania wyników działania;

   c) dochód wytworzony w wyniku sprzedaży aktywów zakupionych w ramach umowy o udzielenie dotacji do wartości kosztu początkowo zgłoszonego dla działania przez użytkownika.

3. Stosuje się jednolitą stawkę zwrotu kosztów kwalifikowalnych na działanie dla wszystkich czynności finansowanych w jego ramach. Maksymalna stawka jest ustalana w programie lub planie prac.

4. Dotacja w ramach programu „Horyzont 2020” może wynieść maksymalnie 100 % całkowitych kwalifikowalnych kosztów następujących działań, bez uszczerbku dla zasady współ-finansowania:

5. Dotacja w ramach programu „Horyzont 2020” jest ograniczona do maksymalnie 70 % całkowitych kwalifikowalnych kosztów następujących działań:

a) działania polegające głównie na przygotowaniu prototypów, testowaniu, demonstracji, rozwoju eksperymentalnym, pilotażu, powielaniu rynkowym;

b) dotacje na współfinansowanie programu.

6. Stawka zwrotu ustalona w niniejszym artykule ma zastosowanie również w przypadku działań, dla których dla całości lub części działania ustala się stawki zryczałtowane, skalę kosztów jednostkowych lub płatności ryczałtowe.

Article 23

Kwalifikowalność kosztów

1. Warunki kwalifikowalności kosztów określono w art. X rozporządzenia (UE) nr xx [rozporządzenie finansowe/rozporządzenie delegowane]. Koszty poniesione w związku z działaniem przez osoby trzecie mogą być kwalifikowalne zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia i umowy o udzielenie dotacji.

2. Niekwalifikowalne koszty to koszty niespełniające powyższych warunków, w szczególności przepisów dotyczących możliwych przyszłych strat lub obciążeń, strat wynikających z różnic kursowych, kosztów związanych ze stopą zwrotu z kapitału, kosztów zwróconych w związku z innym działaniem lub programem Unii, zobowiązań i kosztów ich obsługi oraz wydatków zbędnych lub nieprzemyślanych.

Artykuł 24

Koszty pośrednie

1. Kwalifikowalne koszty pośrednie ustala się według stawki zryczałtowanej wynoszącej 20% całkowitych kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, z wyłączeniem kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich podwykonawstwa oraz kosztów zasobów udostępnionych przez osoby trzecie, których nie używa się w lokalu beneficjenta, a także wsparcia finansowego na rzecz osób trzecich.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, koszty pośrednie mogą zostać zadeklarowane w formie kwoty ryczałtowej lub według skali kosztów jednostkowych, jeśli przewiduje to program lub plan prac.

Artykuł 25

Roczny efektywny czas pracy

1. Kwalifikowalne koszty personelu obejmują tylko godziny rzeczywiście przepracowane przez osoby bezpośrednio wykonujące prace w ramach działania. Dowody dotyczące liczby rzeczywiście przepracowanych godzin musi przedstawić uczestnik, zwykle za pomocą systemu rejestracji czasu pracy.

2. Rejestracja czasu pracy nie jest wymagana w przypadku osób wykonujących prace wyłącznie w ramach działania. W takich przypadkach uczestnik musi podpisać

oświadczenie, w którym potwierdza, że dana osoba wykonywała prace wyłącznie w ramach działania.

3. Umowa o udzielenie dotacji zawiera minimalne wymogi dotyczące systemu rejestracji czasu oraz liczby godzin rocznego efektywnego czasu pracy stosowanej do obliczenia godzinowych stawek pracowników.

Artykuł 26

Koszty personelu właścicieli małych i średnich przedsiębiorstw i osób fizycznych niepobierających wynagrodzenia

Właściciele małych i średnich przedsiębiorstw niepobierający wynagrodzenia oraz pozostałe osoby fizyczne niepobierające wynagrodzenia mogą naliczać koszty personelu według skali kosztów jednostkowych.

Artykuł 27

Skala kosztów jednostkowych

1. Zgodnie z art. X rozporządzenia (UE) nr XX/XX [rozporządzenie finansowe] Komisja może ustalić metodę określania skali kosztów jednostkowych w oparciu o:

   a) dane statystyczne bądź podobny obiektywny środek;

   b) możliwe do skontrolowania dane historyczne uczestnika.

2. Kwalifikowalne koszty bezpośrednie personelu mogą być finansowane na podstawie skali kosztów jednostkowych określonej zgodnie z praktykami w zakresie księgowania kosztów zwyczajowo stosowanymi przez uczestnika, pod warunkiem, że są one zgodne z następującymi stosowanymi łącznie kryteriami:

   a) oblicza się je na podstawie całkowitych rzeczywistych kosztów personelu wykazanych na kontach księgi głównej uczestnika, które można dostosować na podstawie uwzględnionych w budżecie lub szacowanych elementów na warunkach zdefiniowanych przez Komisję;

   b) są zgodne z przepisami art. 23;

   c) zapewniają zgodność z zasadą braku zysku oraz uniknięcie podwójnego finansowania kosztów;

   d) oblicza się je z należytym uwzględnieniem przepisów dotyczących efektywnego czasu pracy, zawartych w art. 25.

Artykuł 28

Świadectwo kontroli sprawozdań finansowych

Świadectwo kontroli sprawozdań finansowych obejmuje łączną kwotę dotacji zgłoszoną przez uczestnika w formie zwrotu kosztów rzeczywistych i w formie skali kosztów jednostkowych, o której mowa w art. 27 ust. 2. Świadectwo przedkłada się jedynie, jeśli w momencie zgłaszania płatności końcowej dotacji kwota ta jest równa 325 000 EUR lub wyższa.

Artykuł 29

Świadectwo kontroli metodyki

1. Uczestnicy obliczający bezpośrednie koszty personelu i występujący o ich zwrot na podstawie skali kosztów jednostkowych mogą przedstawić Komisji świadectwo kontroli metodyki. Taka metodyka musi być zgodna z warunkami określonymi w art. 27 ust. 2 i spełniać wymogi zdefiniowane w umowie o udzielenie dotacji.

2. Po zaakceptowaniu przez Komisję świadectwa kontroli metodyki, jest ona ważna w odniesieniu do wszystkich działań finansowanych na mocy rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”], a uczestnik zgodnie z nią oblicza koszty i ubiega się o ich zwrot.

Artykuł 30

Audytorzy poświadczający

1. Świadectwa kontroli sprawozdań finansowych i kontroli metodyki, o których mowa w art. 28 i 29 mogą wydawać niezależni audytorzy posiadający kwalifikacje niezbędne do wykonywania ustawowych kontroli dokumentów rachunkowych zgodnie z dyrektywą 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[21] bądź zgodnie z podobnymi przepisami krajowymi lub też właściwy i niezależny urzędnik publiczny, którego odpowiednie organy krajowe uprawniły do kontrolowania uczestnika i który nie brał udziału w sporządzeniu sprawozdania finansowego.

2. Na wniosek Komisji, Trybunału Obrachunkowego lub Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), audytor, który wydał świadectwo kontroli sprawozdań finansowych i kontroli metodyki udziela dostępu do dokumentów pomocniczych i dokumentacji roboczej z audytu, na podstawie których wydano świadectwo kontroli sprawozdań finansowych.

Artykuł 31

Łączne finansowanie

Działanie, na które przyznano dotację z budżetu Unii, może również kwalifikować się do dotacji na podstawie rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”] pod warunkiem, że dotacje nie obejmują tych samych kosztów.

---

[21] Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87.

SEKCJA IV
GWARANCJE

Artykuł 32

Fundusz gwarancyjny dla uczestników

1. Niniejszym ustanawia się fundusz gwarancyjny dla uczestników (dalej zwany „funduszem") obejmujący ryzyko związane z niemożnością odzyskania kwot należnych Unii w związku z działaniami finansowanymi za pomocą dotacji przez Komisję na mocy decyzji nr 1982/2006/WE oraz przez Komisję lub organy unijne w ramach programu „Horyzont 2020" zgodnie z zasadami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu. Fundusz zastępuje i stanowi następstwo funduszu gwarancyjnego dla uczestników ustanowionego rozporządzeniem (WE) nr 1906/2006.

2. Fundusz funkcjonuje zgodnie z art. 33. Odsetki wygenerowane przez fundusz dodawane są do funduszu i służą wyłącznie do celów określonych w art. 33 ust. 3.

3. Jeśli odsetki nie są wystarczające na pokrycie operacji opisanych w art. 33 ust. 3, fundusz nie interweniuje, a Komisja lub stosowny unijny organ finansujący odzyskuje wszelkie należne kwoty bezpośrednio od beneficjentów.

4. Fundusz uznaje się za wystarczające zabezpieczenie zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr XX/XX [rozporządzeniem finansowym]. Od uczestników nie można przyjmować żadnej dodatkowej gwarancji bądź zabezpieczenia ani nie można nakładać na nich takiego obowiązku, z wyjątkiem przypadku opisanego w ust. 3.

5. Uczestnicy działania w ramach programu „Horyzont 2020", którego ryzyko pokrywa fundusz, uiszczają składkę w wysokości 5% finansowania Unii na działanie. Po zakończeniu działania koordynator zwraca uczestnikom kwotę wniesioną do funduszu.

Artykuł 33

Działanie funduszu

1. Fundusz jest zarządzany przez Unię reprezentowaną przez Komisję, występującą w imieniu uczestników jako podmiot wykonawczy, zgodnie z warunkami określonymi w umowie o udzielenie dotacji.

   Komisja może zarządzać funduszem bezpośrednio lub powierzyć zarządzanie finansowe funduszem Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu bądź odpowiedniej instytucji finansowej („bank depozytariusz"). Bank depozytariusz zarządza funduszem zgodnie z wytycznymi Komisji.

2. Wkład uczestników do funduszu może być wydzielony z początkowych płatności zaliczkowych i wpłacony do funduszu w imieniu uczestników.

3. Jeżeli Unii należą się jakieś kwoty ze strony uczestnika, Komisja może, bez uszczerbku dla kar, które mogą zostać nałożone na niesolidnego uczestnika, dokonać którejkolwiek z następujących czynności:

   a) przekazać lub polecić bankowi depozytariuszowi, aby przekazał należną kwotę z funduszu bezpośrednio koordynatorowi działania. Takiego przekazania dokonuje się po zakończeniu lub wycofaniu uczestnictwa uczestnika uchybiającego zobowiązaniom, jeżeli działanie jest nadal prowadzone i pozostali uczestnicy zgodzą się na jego realizację zgodnie z tymi samymi celami. Kwoty przeniesione z funduszu będą uważane za finansowanie Unii;

   b) skutecznie odzyskać tę kwotę z funduszu.

   Komisja wystawia na rzecz funduszu nakaz odzyskania środków od takiego uczestnika. Komisja może w tym celu podjąć decyzję o odzyskaniu środków zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr XX/XX [rozporządzenie finansowe].

4. Kwoty odzyskane z funduszu stanowią dochody przeznaczone na jego cel w rozumieniu art. X rozporządzenia (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe]. Po zakończeniu realizacji wszystkich dotacji, których ryzyko pokrywa fundusz, wszelkie pozostające kwoty należne zostają odzyskane przez Komisję i ujęte w budżecie Unii, z zastrzeżeniem decyzji organu prawodawczego.

Rozdział IV
NAGRODY, ZAMÓWIENIA I INSTRUMENTY FINANSOWE

Artykuł 34

Nagrody

Finansowanie Unii może przyjąć formę nagród określonych w tytule VII rozporządzenia (UE) nr XX/XX [rozporządzenie finansowe].

Artykuł 35

Zamówienia publiczne, zamówienia przedkomercyjne i zamówienia publiczne na innowacyjne rozwiązania

1. Każde zamówienie publiczne składane przez Komisję we własnym imieniu lub wspólnie z państwami członkowskimi podlega zasadom dotyczącym zamówień publicznych, określonym w rozporządzeniu (UE) nr XX/2012 [rozporządzenie finansowe] i rozporządzeniu (UE) nr XX/XX [rozporządzenie delegowane].

2. Finansowanie Unii może przybierać formę zamówień przedkomercyjnych bądź zamówień na innowacyjne rozwiązania składanych przez Komisję lub odnośny organ finansujący we własnym imieniu lub wspólnie z instytucjami zamawiającymi z państw członkowskich i państw stowarzyszonych.

Procedury udzielania zamówień:

a) są zgodne z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji, równego traktowania, należytego zarządzania finansami, proporcjonalności oraz z zasadami konkurencji, a także, w stosownych przypadkach, z dyrektywami 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE, lub, gdy Komisja działa we własnym imieniu, z rozporządzeniem (UE) nr XX/2012 [rozporządzeniem finansowym];

b) mogą określać szczególne warunki, takie jak miejsce wykonania zamówionych czynności, które jest ograniczone w przypadku zamówień przedkomercyjnych do terytorium państw członkowskich i państw związanych z programem „Horyzont 2020", jeżeli jest to właściwie uzasadnione celem działania;

c) mogą zezwalać na udzielenie szeregu zamówień w ramach tej samej procedury („multiple sourcing");

d) zapewniają udzielenie zamówień oferentom proponującym najkorzystniejszy stosunek wartości do ceny.

Artykuł 36

Instrumenty finansowe

1. Instrumenty finansowe mogą przyjąć którąkolwiek z form, o których mowa w [tytule VIII] rozporządzenia (UE) nr XX/XX [rozporządzenie finansowe] oraz są one realizowane zgodnie z tym tytułem, oraz mogą zostać połączone z dotacjami finansowanymi z budżetu Unii, w tym w ramach programu „Horyzont 2020".

2. Zgodnie z art. [18 ust. 2] rozporządzenia (UE) nr XX/XX [rozporządzenie finansowe] dochody i zwroty pochodzące z instrumentu finansowego ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020"] są przydzielane temu instrumentowi.

3. Dochody i zwroty pochodzące z mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka ustanowionego decyzją nr 1982/2006/WE oraz z Instrumentu na rzecz Wysokiego Wzrostu i Innowacji w MŚP (GIF1) ustanowionego decyzją nr 1639/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady [22], są przydzielane instrumentom finansowym stanowiącym ich następstwo na mocy rozporządzenia (UE) nr XX/XX ["Horyzont 2020"].

[22] Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 15.

Rozdział VII
EKSPERCI

Artykuł 37

Wyznaczenie niezależnych ekspertów

1. Komisja oraz, w stosownych przypadkach, organy finansujące, mogą wyznaczyć niezależnych ekspertów w celu oceny wniosków lub udzielenia porad lub pomocy przy:

   a) ocenie wniosków;

   b) monitorowaniu realizacji działań prowadzonych na mocy rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”] oraz poprzednich programów w zakresie badań naukowych lub innowacji;

   c) realizacji polityki lub programów Unii w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym programu „Horyzont 2020”, oraz tworzeniu i funkcjonowaniu europejskiej przestrzeni badawczej;

   d) ocenie programów w zakresie badań naukowych i innowacji;

   e) opracowaniu polityki Unii w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym przygotowaniu przyszłych programów.

2. Niezależnych ekspertów wybiera się na podstawie umiejętności, doświadczenia i wiedzy odpowiednich do celów realizacji powierzonych im zadań. W przypadkach gdy niezależni eksperci mają do czynienia z informacjami niejawnymi, przed ich wyznaczeniem konieczne jest odpowiednie poświadczenie bezpieczeństwa osobowego.

   Niezależnych ekspertów wskazuje się i wybiera na podstawie zaproszeń do składania wniosków kierowanych do osób fizycznych oraz zaproszeń kierowanych do odnośnych organizacji, takich jak krajowe agencje badawcze, instytucje badawcze, organizacje normalizacyjne lub przedsiębiorstwa w celu utworzenia bazy danych kandydatów.

   Komisja lub odnośny organ finansujący może, jeśli uzna to za właściwe oraz w należycie uzasadnionych przypadkach, wybrać posiadającą odpowiednie umiejętności osobę fizyczną spoza wspomnianej bazy danych.

   Przy wyznaczaniu niezależnych ekspertów podejmuje się właściwe środki w celu zapewnienia rozsądnej równowagi płci i zróżnicowania geograficznego.

   Wyznaczając niezależnych ekspertów Komisja lub odnośny organ finansujący może konsultować się z organami doradczymi. W przypadku działań w zakresie badań pionierskich Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, Komisja wyznacza

ekspertów na podstawie wniosku Rady Naukowej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych.

3. Komisja lub odnośny organ finansujący podejmuje wszelkie niezbędne kroki w celu zagwarantowania, że ekspert nie znajduje się w konflikcie interesów w związku ze sprawami, w odniesieniu do których wymagana jest jego opinia.

4. Nominacja ekspertów może przyjąć formę ramowego aktu nominacji ważnego przez cały czas trwania programu „Horyzont 2020”, wraz z przydziałem konkretnych zadań.

5. Nazwiska ekspertów wyznaczonych we własnym imieniu, którzy wspomagali Komisję lub organy finansujące w realizacji rozporządzenia (UE) nr XX/XX [„Horyzont 2020”] oraz decyzji nr XX/XX/UE [program szczegółowy], są publikowane co najmniej raz do roku na stronie internetowej Komisji lub organu finansującego. Nazwiska ekspertów są gromadzone, przetwarzane i publikowane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.

Tytuł III
ZASADY DOTYCZĄCE UPOWSZECHNIANIA WYNIKÓW

Rozdział I
DOTACJE

SEKCJA I
WYNIKI

Artykuł 38

Własność wyników

1. Wyniki są własnością uczestnika osiągającego takie wyniki.

2. Jeżeli uczestnicy działania wspólnie osiągnęli wyniki i zakres udziału każdego z nich w odnośnych pracach jest niemożliwy do ustalenia, wyniki te stanowią ich współwłasność. Współwłaściciele zawierają umowę dotyczącą podziału i warunków korzystania z prawa współwłasności zgodną z ich zobowiązaniami wynikającymi z umowy o udzielenie dotacji.

   O ile umowa dotycząca współwłasności nie stanowi inaczej, każdy ze współwłaścicieli może udzielać osobom trzecim licencji niewyłącznych na korzystanie ze stanowiących współwłasność wyników, wykluczających możliwość udzielania sublicencji, pod następującymi warunkami:

   a) należy z wyprzedzeniem powiadomić pozostałych współwłaścicieli;

   b) należy zapewnić pozostałym współwłaścicielom godziwe i uzasadnione wynagrodzenie.

3. W przypadku gdy pracownikom lub dowolnej stronie pracującej na rzecz uczestnika przysługują roszczenia dotyczące praw do osiągniętych wyników, odnośny uczestnik zapewnia, aby wykonywanie tych praw było możliwe w sposób zgodny ze spoczywającymi na nim zobowiązaniami wynikającymi z umowy o udzielenie dotacji.

Artykuł 39

Ochrona wyników

1. Jeśli wyniki nadają się do zastosowania handlowego lub przemysłowego, uczestnik będący właścicielem takich wyników rozpatruje możliwość ich ochrony i, jeśli jest to możliwe i uzasadnione w danych okolicznościach, zapewnia im odpowiednią

ochronę przez właściwy czas i we właściwym zakresie terytorialnym, należycie uwzględniając swoje uzasadnione interesy oraz uzasadnione interesy, w szczególności handlowe, pozostałych uczestników działania.

2. Jeśli uczestnik, który otrzymał finansowanie Unii nie zamierza, ze względów innych niż brak takiej możliwości w ramach prawodawstwa Unii lub krajowego, lub brak potencjału wykorzystania handlowego, zapewniać ochrony osiągniętych przez siebie wyników oraz o ile uczestnik nie zamierza przenieść ich własności na inny podmiot prawny mający siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym z myślą o ich ochronie, uczestnik ma obowiązek poinformowania Komisji lub organu finansującego przed jakimkolwiek upowszechnieniem takich wyników. Komisja w imieniu Unii lub organ finansujący może przejąć własność takich wyników i podjąć działania mające na celu ich odpowiednią ochronę.

   Uczestnik może nie wyrazić zgody jedynie wówczas, gdy wykaże, że byłoby to z istotną szkodą dla jego uzasadnionych interesów. Takie wyniki nie mogą być upowszechniane do czasu, kiedy Komisja lub organ finansujący podejmie decyzję lub zdecyduje o przejęciu własności i podejmie niezbędne działania w celu zapewnienia ochrony. Terminy w tym zakresie ustala się w umowie o udzielenie dotacji.

3. Jeśli uczestnik, który otrzymał finansowanie Unii zamierza zrezygnować z ochrony wyników lub nie zamierza ubiegać się o przedłużenie ochrony ze względów innych niż brak potencjału wykorzystania handlowego, ma on obowiązek poinformowania Komisji lub organu finansującego, które mogą kontynuować lub przedłużyć ochronę wyników, przejmując ich własność. Uczestnik może nie wyrazić zgody jedynie wówczas, gdy wykaże, że byłoby to z istotną szkodą dla jego uzasadnionych interesów. Terminy w tym zakresie ustala się w umowie o udzielenie dotacji.

Artykuł 40

Wykorzystanie i upowszechnianie wyników

1. Każdy uczestnik, który otrzymał finansowanie Unii zachowuje należytą staranność w celu wykorzystania wyników będących jego własnością w dalszych badaniach lub w działalności handlowej bądź w celu zapewnienia ich wykorzystania w taki sposób przez inny podmiot prawny, w szczególności poprzez przeniesienie własności wyników i udostępnianie ich na licencji zgodnie z art. 41.

   W umowie o udzielenie dotacji mogą być określone dodatkowe obowiązki w zakresie wykorzystania. Wszelkie takie dodatkowe obowiązki wskazuje się w programie lub planie prac.

2. Z zastrzeżeniem wszelkich ograniczeń wynikających z ochrony własności intelektualnej, zasad bezpieczeństwa lub uzasadnionych interesów handlowych, każdy uczestnik za pomocą właściwych środków w najwcześniejszym możliwym terminie upowszechnia wyniki będące jego własnością. Terminy w tym zakresie można ustalić w umowie o udzielenie dotacji.

   W umowie o udzielenie dotacji mogą być określone dodatkowe obowiązki w zakresie upowszechniania.

W odniesieniu do upowszechniania poprzez publikacje badawcze, zastosowanie ma otwarty dostęp na warunkach określonych w umowie o udzielenie dotacji. W odniesieniu do upowszechniania innych wyników, w tym wyników badań naukowych, w umowie o udzielenie dotacji można określić warunki, pod którymi musi być zapewniony otwarty dostęp do takich wyników, w szczególności w przypadku badań pionierskich ERBN lub w innych właściwych dziedzinach.

Uczestnicy z wyprzedzeniem powiadamiają pozostałych uczestników o wszelkich podejmowanych działaniach w zakresie upowszechniania. Po otrzymaniu takiego powiadomienia uczestnik może zgłosić sprzeciw, jeśli wykaże, że zamierzone upowszechnianie byłoby z istotną szkodą dla jego uzasadnionych interesów w odniesieniu do jego wyników lub istniejącej wiedzy. W takich przypadkach działanie w zakresie upowszechniania nie może zostać zrealizowane, o ile nie zostaną podjęte odpowiednie kroki w celu zabezpieczenia takich uzasadnionych interesów. Terminy w tym zakresie można ustalić w umowie o udzielenie dotacji.

3. Każdy uczestnik zgłasza Komisji lub organowi finansującemu podejmowane przez siebie działania w zakresie wykorzystania i upowszechniania. Dla celów monitorowania i upowszechniania przez Komisję lub organ finansujący uczestnicy dostarczają wszelkie przydatne informacje i dokumenty zgodnie z warunkami określonymi w umowie o udzielenie dotacji.

4. Wszystkie wnioski o udzielenie patentu, normy, publikacje oraz wszelkie inne formy upowszechniania, także elektroniczne, odnoszące się do wyników, obejmują oświadczenie, mogące zawierać środki wizualne, że działanie otrzymało wsparcie finansowe Unii. Treść tego oświadczenia określa się w umowie o udzielenie dotacji.

Artykuł 41

Przeniesienie własności wyników i ich udostępnianie na licencji

1. W przypadku gdy uczestnik przenosi prawo własności wyników, przenosi on na podmiot przejmujący również swoje zobowiązania dotyczące tych wyników wynikające z umowy o udzielenie dotacji, w tym zobowiązanie do przeniesienia tych zobowiązań w związku z ewentualnym kolejnym przeniesieniem prawa własności.

Bez uszczerbku dla zobowiązań w zakresie poufności wynikających z przepisów ustawowych lub wykonawczych w przypadku połączeń i przejęć, jeśli pozostałym uczestnikom nadal przysługują prawa dostępu do wyników, których własność jest przenoszona, uczestnik zamierzający przenieść własność wyników powiadamia z uprzedzeniem takich pozostałych uczestników, przekazując im również wystarczające informacje o docelowym nowym właścicielu wyników, aby umożliwić pozostałym uczestnikom przeanalizowanie wpływu zamierzonego przeniesienia na ewentualne korzystanie przez nich z praw dostępu.

Po otrzymaniu powiadomienia uczestnik może zgłosić przeciw wobec przeniesienia własności, jeśli wykaże, że zamierzone przeniesienie wpłynęłoby niekorzystnie na korzystanie przez niego z praw dostępu. W takim przypadku przeniesienie nie może nastąpić do czasu osiągnięcia porozumienia między zainteresowanymi uczestnikami. Terminy w tym zakresie można ustalić w umowie o udzielenie dotacji.

Pozostali uczestnicy mogą, w drodze uprzedniego pisemnego porozumienia, zrzec się prawa do uprzedniego powiadomienia i do sprzeciwu w przypadku przeniesienia prawa własności z jednego uczestnika na wskazaną osobę trzecią.

2. Z zastrzeżeniem zapewnienia możliwości korzystania z wszelkich praw dostępu do wyników oraz spełnienia wszystkich dodatkowych warunków w zakresie wykorzystania, uczestnik będący właścicielem wyników może udzielać licencji bądź w inny sposób udzielać dowolnemu innemu podmiotowi prawnemu prawa do korzystania z wyników, w tym na zasadzie wyłączności.

3. W przypadku wyników osiągniętych przez uczestników, którzy otrzymali finansowanie Unii, Komisja lub organ finansujący może zgłosić sprzeciw wobec przeniesienia własności lub udzielenia licencji wyłącznej na rzecz osób trzecich mających siedziby w państwie trzecim niestowarzyszonym w ramach programu „Horyzont 2020”, jeśli uzna, że udzielenie licencji lub przeniesienie własności nie jest zgodne z interesem rozwoju konkurencyjności gospodarki Unii bądź jest sprzeczne z zasadami etyki lub wymogami bezpieczeństwa.

   W takich przypadkach nie może nastąpić przeniesienie prawa własności ani udzielenie licencji wyłącznej, o ile Komisja lub organ finansujący nie uzna, że wdrożono właściwe zabezpieczenia.

   W odpowiednich przypadkach umowa o udzielenie dotacji stanowi, że Komisja lub organ finansujący musi zostać z wyprzedzeniem poinformowany o każdym takim przeniesieniu własności lub udzieleniu licencji wyłącznej. Terminy w tym zakresie są ustalone w umowie o udzielenie dotacji.

SEKCJA 2
PRAWA DOSTĘPU DO ISTNIEJĄCEJ WIEDZY I WYNIKÓW

Artykuł 42

Istniejąca wiedza

Uczestnicy w dowolny sposób, w formie umowy pisemnej, określają istniejącą wiedzę, na której opiera się ich działanie.

Artykuł 43

Zasady w zakresie praw dostępu

1. Każdy wniosek o skorzystanie z praw dostępu bądź każde zrzeczenie się praw dostępu ma postać pisemną.

2. O ile nie wyrazi na to zgody właściciel wyników lub istniejącej wiedzy, do których dostępu dotyczy wniosek, prawa dostępu nie obejmują prawa do udzielania sublicencji.

3. Przed przystąpieniem do umowy o udzielenie dotacji uczestnik informuje pozostałych uczestników tego samego działania o wszelkich ograniczeniach prawnych bądź limitach w zakresie udzielania dostępu do posiadanej przez niego istniejącej wiedzy. W każdej zawartej przez uczestnika w późniejszym terminie umowie dotyczącej istniejącej wiedzy gwarantuje się możliwość korzystania z wszelkich praw dostępu.

4. Dla celów praw dostępu sprawiedliwe i rozsądne warunki mogą oznaczać warunki nieodpłatnego udzielania.

5. Zakończenie uczestnictwa w działaniu nie wpływa na zobowiązanie takiego uczestnika do udzielania dostępu na warunkach określonych w umowie o udzielenie dotacji.

6. Umowa konsorcyjna może przewidywać, że w przypadku gdy uczestnik uchybia swoim zobowiązaniom i takie uchybienie nie zostaje naprawione traci on prawa dostępu.

Artykuł 44

Prawa dostępu w zakresie realizacji

1. Uczestnikowi przysługują prawa dostępu do wyników innego uczestnika tego samego działania, jeśli potrzebuje takiego dostępu do celów wykonania swoich zadań w ramach działania.

   Dostępu w takim przypadku udziela się nieodpłatnie.

2. Uczestnikowi przysługują prawa dostępu do istniejącej wiedzy innego uczestnika tego samego działania, jeśli potrzebuje takiego dostępu do celów wykonania swoich zadań w ramach działania i z zastrzeżeniem ewentualnych ograniczeń wynikających z art. 43 ust. 3.

   Takiego dostępu udziela się nieodpłatnie, chyba że przed przystąpieniem do umowy o udzielenie dotacji uczestnicy uzgodnili inaczej.

Artykuł 45

Prawa dostępu w zakresie wykorzystania

1. Uczestnikowi przysługują prawa dostępu do wyników innego uczestnika tego samego działania, jeśli potrzebuje takiego dostępu do celów wykorzystania swoich wyników.

   Z zastrzeżeniem umowy, takiego dostępu udziela się na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach.

2. Uczestnikowi przysługują prawa dostępu do istniejącej wiedzy innego uczestnika tego samego działania, jeśli potrzebuje takiego dostępu do celów wykorzystania

swoich wyników i z zastrzeżeniem ewentualnych ograniczeń wynikających z art. 43 ust. 3.

Z zastrzeżeniem umowy, takiego dostępu udziela się na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach.

3. Podmiotowi powiązanemu mającemu siedzibę w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym również przysługują prawa dostępu do wyników lub istniejącej wiedzy, na takich samych warunkach, jeśli taki dostęp jest potrzebny do korzystania z wyników osiągniętych przez uczestnika, z którym dany podmiot jest powiązany, chyba że umowa konsorcyjna stanowi inaczej.

4. Wniosek o dostęp zgodnie z ust. 1, 2 i 3 można złożyć w okresie do jednego roku od zakończenia działania. Uczestnicy mogą jednak uzgodnić inny termin.

Artykuł 46

Prawa dostępu dla Unii i państw członkowskich

1. Do celów rozwijania, wdrażania i monitorowania polityki lub programów Unii, instytucjom i organom Unii przysługują prawa dostępu do wyników uczestnika, który otrzymał finansowanie Unii. Takie prawa dostępu są ograniczone do użycia niehandlowego i niekonkurencyjnego.

   Dostępu w takim przypadku udziela się nieodpłatnie.

2. W odniesieniu do działania „Bezpieczne społeczeństwa” w ramach celu szczegółowego „Integracyjne, innowacyjne i bezpieczne społeczeństwa”, do celów rozwijania, wdrażania i monitorowania polityki lub programów w tej dziedzinie, instytucjom i organom Unii oraz organom krajowym państw członkowskich przysługują prawa dostępu do wyników uczestnika, który otrzymał finansowanie Unii. Niezależnie od art. 43 ust. 2 takie prawa dostępu obejmują prawo do upoważniania osób trzecich do korzystania z wyników w zakresie zamówień publicznych w przypadku rozwoju zdolności w dziedzinach cechujących się bardzo ograniczoną wielkością rynku oraz ryzykiem niedoskonałości rynku, a także w przypadku nadrzędnego interesu publicznego.

   Takiego dostępu udziela są nieodpłatnie, z wyjątkiem wykorzystania w zamówieniach publicznych, kiedy udziela się go na uzgodnionych sprawiedliwych i rozsądnych warunkach. Ustalając sprawiedliwe i rozsądne warunki należy w pełni uwzględnić finansowanie Unii otrzymane w związku z osiągnięciem wyników. W odniesieniu do informacji niejawnych stosuje się zasady Komisji dotyczące bezpieczeństwa.

SEKCJA 3
PRZYPADKI SZCZEGÓLNE

Artykuł 47

Postanowienia szczegółowe

1. W przypadku działań obejmujących czynności istotne dla bezpieczeństwa, umowa o udzielenie dotacji może zawierać postanowienia szczegółowe, w szczególności dotyczące zmian w składzie konsorcjum, informacji niejawnych, wykorzystania wyników, ich upowszechnia, przenoszenia praw własności do nich oraz udzielania licencji na nie.

2. W przypadku działań wspierających istniejące lub nowe infrastruktury badawcze, umowa o udzielenie dotacji może zawierać postanowienia szczegółowe dotyczące użytkowników infrastruktury.

3. W przypadku działań obejmujących badania pionierskie ERBN, umowa o udzielenie dotacji może zawierać postanowienia szczegółowe, w szczególności dotyczące praw dostępu, możliwości przenoszenia oraz upowszechniania, odnoszące się do uczestników, naukowców i każdej osoby trzeciej, której dotyczy działanie.

4. W przypadku działań w zakresie szkoleń i mobilności, umowa o udzielenie dotacji może zawierać postanowienia szczegółowe dotyczące zobowiązań, odnoszące się do naukowców czerpiących korzyści z działania, własności, praw dostępu oraz możliwości przenoszenia.

5. W przypadku działań koordynacyjnych i wspierających, umowa o udzielenie dotacji może zawierać postanowienia szczegółowe, w szczególności dotyczące własności, praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania.

6. W przypadku instrumentu MŚP i dotacji organów finansujących przeznaczonych dla MŚP, umowa o udzielenie dotacji może zawierać postanowienia szczegółowe, w szczególności dotyczące własności, praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania.

7. W przypadku wspólnot wiedzy i innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii, umowa o udzielenie dotacji może zawierać postanowienia szczegółowe, w szczególności dotyczące własności, praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania.

ROZDZIAŁ II
NAGRODY I ZAMÓWIENIA

Artykuł 48

Nagrody

Przyznanie nagrody jest każdorazowo zależne od przyjęcia właściwych obowiązków dotyczących publikacji. Program lub plan prac może zawierać szczególne obowiązki dotyczące wykorzystania i upowszechniania.

Artykuł 49

Zamówienia publiczne, zamówienia przedkomercyjne i zamówienia publiczne na innowacyjne rozwiązania

1. O ile w zaproszeniu do składania wniosków nie zaznaczono inaczej, wyniki osiągnięte w ramach prowadzonego przez Komisję zamówienia stanowią własność Unii.

2. W celu zagwarantowania maksymalnej absorpcji wyników oraz zapobiegania nienależnym korzyściom w umowach dotyczących przedkomercyjnych zamówień publicznych stosuje się przepisy szczegółowe dotyczące własności, praw dostępu i udzielania licencji. Wykonawca osiągający wyniki w ramach zamówień przedkomercyjnych jest właścicielem co najmniej powiązanych praw własności intelektualnej. Instytucjom zamawiającym przysługują co najmniej nieodpłatne prawa dostępu do wyników na własny użytek, a także prawo udzielania lub wymagania od uczestniczących wykonawców udzielania licencji niewyłącznych osobom trzecim do celów wykorzystania wyników, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach, bez prawa do udzielania sublicencji. Jeśli wykonawca nie wykorzysta handlowo wyników w danym okresie po udzieleniu zamówienia przedkomercyjnego, wskazanym w zamówieniu, przenosi wszelkie prawa własności wyników na instytucje zamawiające.

3. W celu zagwarantowania maksymalnej absorpcji wyników oraz zapobiegania nienależnym korzyściom w umowach dotyczących zamówień publicznych na innowacyjne rozwiązania można stosować przepisy szczegółowe dotyczące własności, praw dostępu i udzielania licencji.

TYTUŁ IV
PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 50

Uchylenie i przepisy przejściowe

1. Rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 traci moc z dniem 1 stycznia 2014 r.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub zmianę, w tym na całkowite lub częściowe rozwiązanie, przedmiotowych działań do czasu ich zakończenia, lub pomocy finansowej przyznawanej przez Komisję lub organy finansujące na mocy decyzji nr 1982/2006/WE lub też jakiegokolwiek innego aktu prawnego mającego zastosowanie do tej pomocy w dniu 31 grudnia 2013 r., która będzie przyznawana na działania do czasu ich zakończenia.

3. Wszelkie kwoty z funduszu gwarancyjnego dla uczestników ustanowionego rozporządzeniem (WE) nr 1906/2006 oraz związane z nim prawa i obowiązki przekazuje się do funduszu z dniem 31 grudnia 2013 r. Uczestnicy działań siódmego programu ramowego, podpisujący umowy o udzielenie dotacji po dniu 31 grudnia 2013 r. przekazują swój wkład na rzecz funduszu.

Artykuł 51

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*